

Sel kommune
KARTLEGGING AV UNIVERSELL UTFORMING PÅ OTTA

3. november 2011

BAKGRUNN FOR PROSJEKTET

- Hedmark og Oppland pilotfylker universell utforming
- Utvikle kommunens kompetanse på universell utforming
- Løfte Otta som regionsenter
- Otta som «case» innenfor satsningsområdet

« stedsutvikling med fokus på universelt utformede kommunesentre»

NORGE – UNIVERSELT UTFORMET 2025

- Universell utforming nasjonalt satsningsområde
- Regjeringens handlingsplan for UU: Visjon - Norge universelt utformet i 2025
- Lov om forbud mot diskriminering på grunn av nedsatt funksjonsevne (jan.09)
- Plan og bygningslov – krav om UU i formålsparagrafen
- Nasjonal transportplan 2010-2019 gir føringer i samferdelssektor
- Norsk standard for universell utforming er utarbeidet
- Pilotkommuner/ressurskommuner/pilotfylker

Diskriminerings- og tilgjengelighetsloven §9 gir definisjon:

Med universell utforming menes utforming eller tilrettelegging av hovedløsningen i de fysiske forholdene slik at virksomhetens alminnelige funksjon kan benyttes av flest mulig

FORESPØRSEL - OPPGAVE

- Kartlegging av offentlig uterom på Otta
- Utarbeide tiltaksliste
- Opplegg for kommunens kvalitetssikring av prosjekter
- Presentasjon av resultater

METODE

SJEKKLISTER

- Utarbeidelse av sjekklister med utgangspunkt i TEK 10 og sjekklister knyttet til håndbok 278: Universell utforming av veger og gater (Vegdirektoratet 2011)

REGISTRERING

- Registrering på Otta – overordnet, detaljert. Fotodokumentasjon og bruk av utarbeidede sjekklister

TILTAKSLISTE

- Vurdere og liste aktuelle tiltak for å forbedre universell utforming på Otta

SAMMENFATTE RESULTAT

- Utarbeide presentasjon som sammenfatter resultatene, visuell fremstilling vektlagt

SJEKKLISTER

	Sjekkliste		
	Universell utforming, utendørs trapp og rampe		
Date revidert:	Utarbeidet av:	Godkjent av:	
05.10.2011			

Oppdragsnr: 000 000	Oppdragsnavn: Xx	Oppdragsgiver/tiltakshaver: Xx
Tiltak (hva skal prosjekteres): Xx	Tiltakets adresse: Xxxxx	
Saksbehandler: Ddd	Kontrollansvarlig: NN	Revisjon: 00

Tabellen angir sjekkpunkter for universell utforming av uteareal. Med uteareal menes opparbeidet altkomst, parkeringsareal, uteoppholdsareal i tilknytning til byggverk og uteoppholdsareal for allmennheten.

1 KONTROLLERTE DOKUMENTER/TEGNINGER

Type/tittel	Rev.nr	Dok.dato	Beskrivelse av revisjon og kontrollbehov

2 GJENNOMFØRT KONTROLL

	Referanse/krav	KOMMENTARER
Hva slags anlegg gjelder sjekklisten for?	TEK 10	
Universell utforming av uteareal for større boligområde og uteareal for boligbygning med krav om heis.	TEK 10 § 8-2	
Universell utforming av uteareal for allmennheten	TEK 10 § 8-2	
Universell utforming av uteareal for byggverk for publikum og arbeidsbygning	TEK 10 § 8-2	
God ferengmessig tilpasning ut fra hensyn til god arkitektonisk utforming, visuell kvalitet, naturgitte forutsetninger, sikkerhet, helse, miljø, tilgjengelighet, brukbarhet og energibehov. Byggverk skal plasseres slik at det tas hensyn til lys- og solforhold, samt lyd- og vibrasjonsforhold.	TEK 10 § 8-3	
Trapp i uteareal	TEK 10	OK?
Trapp med håndlist på begge sider som følger hele trappetøpet og avsluttes etter første og siste trinn med avrundet kant.	§ 8-10 pkt. 2	
Trapp i uteareal med krav om universell utforming skal i tillegg ha taktilt og visuelt færefelt foran øverste trinn, oppmerksomhetsfelt foran og inntil nederste trinn og synlig kontrastmarkert trappetorkant på øvrige trinn.	§ 8-10 pkt. 2	
Breddeoppbygning	Håndbok 278	
Har trappen en bredde på minimum 90cm?		
Er det jevnt forhold mellom inntrinn og opptrinn? (2 opptrinn+1 inntrinn=62 +/-2cm)		
Har trappen tette trinn?		
Håndlister	Håndbok 278	
Begynner/slutter håndlist 30 cm før/etter første og siste trinn?	30 cm	
Er det håndlist i to høyder (70 og 90 cm)?	70 og 90 cm	
Er det håndlist på begge sider av trappen?		
Er håndlist sammenhengende, også forbi repos?		

METODE

	Referanse/krav	KOMMENTARER
Har håndlist kontrastfarge?		
Er håndlist god å holde i, dvs tilnærmet rundt tverrsnitt og diameter på ca 45 mm?		
Visuell og taktil markering	Håndbok 278	
Er det markering for første og siste trinn?		
Er det både taktil og kontrast markering?		
Er det brukt varselefelt (knoppefelt)?	K = 0,8	
Er markeringen i hele trappens bredde?		
Er det lett å skille trinnene fra hverandre?		
Er det kontrastmarkering av trinn? (tinnenes forkant)	Max 40 mm	
Har kontrastmarkeringen av trinn kontrastfarge?		
Har kontrastmarkeringen av trinn taktil kontrast- skilles lett fra resten av trinnet (helst føles ru med foten)?		
Ved høydeforskjell på mer enn 3,3 m: Finnes repos i dybde 1,5 m?	1,5 m	
Belysning	Håndbok 278	
Er trinnene godt opplyst?		
RAMPE	OK?	
Mål	Håndbok 278	
Bredde	90 cm	
Stigning	5 %	
Repos størrelse	160x160 cm	
Vertikal avstand mellom repos	0,6 m	
Håndlister/sider	Håndbok 278	
Håndlist i 2 høyder 30 cm forbi topp/bunn	70cm /90 cm	
Kant ned	10 cm	
Orientering	Håndbok 278	
Varselefelt i øvre ende	60 cm	
Oppmerksomhetsfelt i nedre ende	60 cm	

3 BEKREFTELSE

Angitte dokumenter er kontrollert opp mot angitte kontrollpunkt:

Kontroll utført:	Date	Signatur

SJEKKLISTER

Sjekkliste	Sted	Bru over E6	Bru ved Nyhusom	Jernbaneparken	Lokalmedisinsk senter	Kontor: NAV	Kontor: Politi og Post	Nord-Gubrandsdalen VGS, Otta kulturhus	Otta skole 5-7kl	Otta skole Nyhusom 1-4kl.	Otta skystasjon	Otta ungdomsskole	Ottatunet/Amfi	Sel rådhus	Sentrumsparken	Storgata	Undergang E6	Undergang Storgata
Inngangsparti					x	x	x	x	2			x	x	x				
Utendørs trapp og rampe					x	x	x							x				
Parkeringsplass										x			x					
Gangadkomst					x	x	x	x										
Gangfelt																x		
Fortau																x		
Gågate																		
Gang- og sykkelveg																		
Over- og undergang		x	x														x	x
Uteoppholdsareal				x					x	x					x			
Holdeplass											x							

OVERORDNET LESBARHET

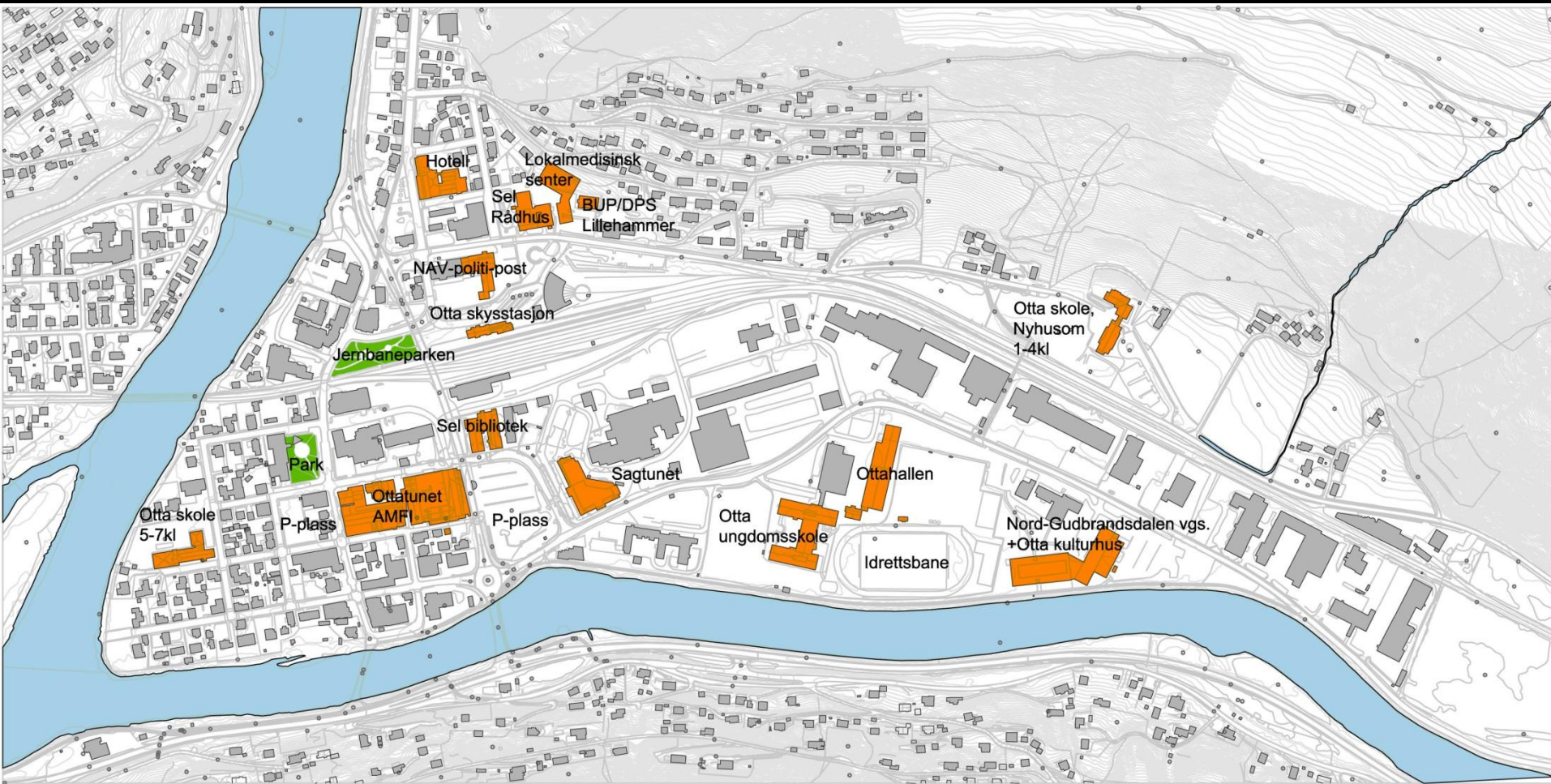
OVERORDNET LESBARHET

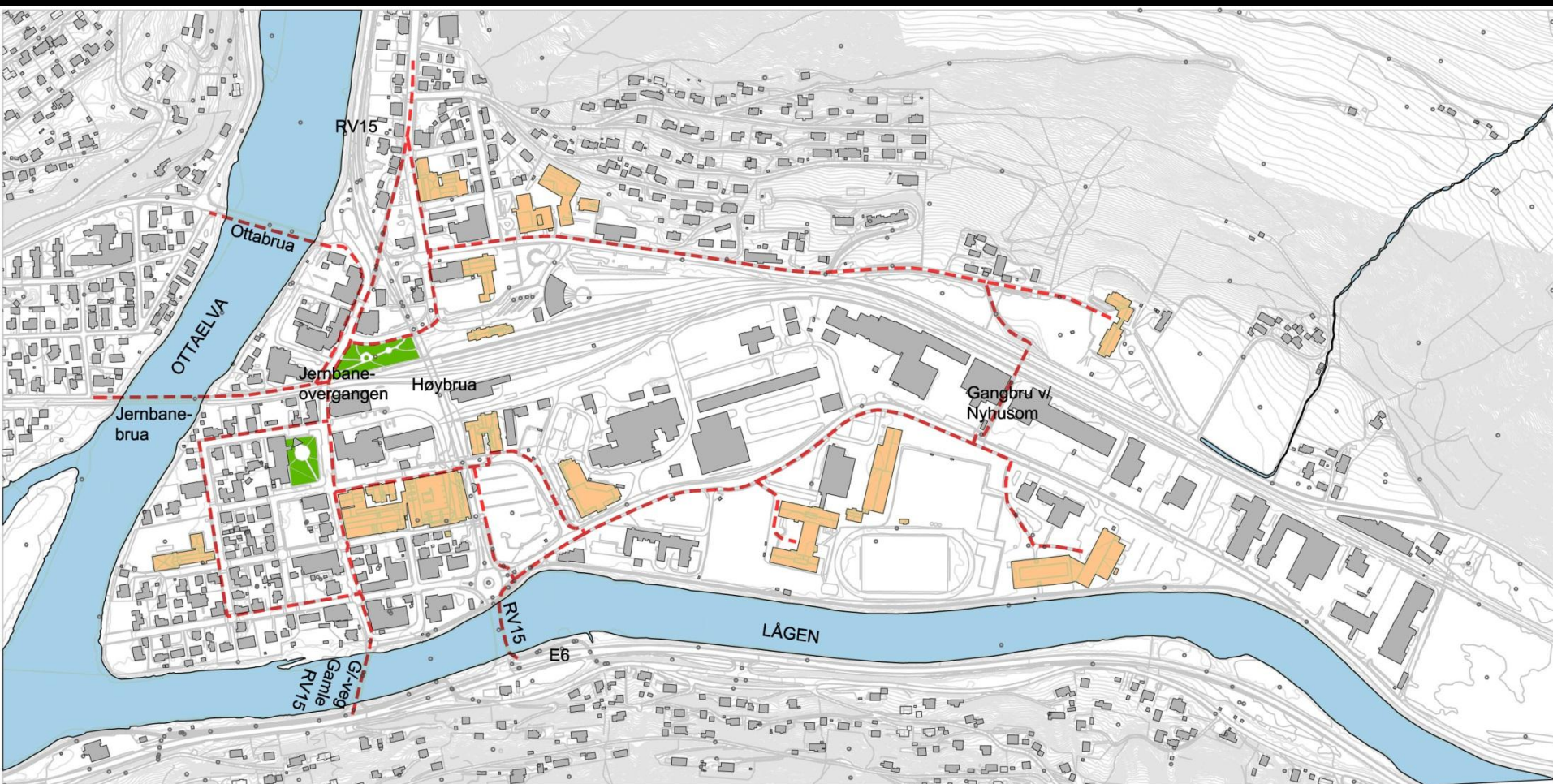
- Dalføret
- Elvene
- «Halvøya»
- E6, Rv 15
- Jernbanen
- Broene

MÅLPUNKT

FORBINDELSESLINJER

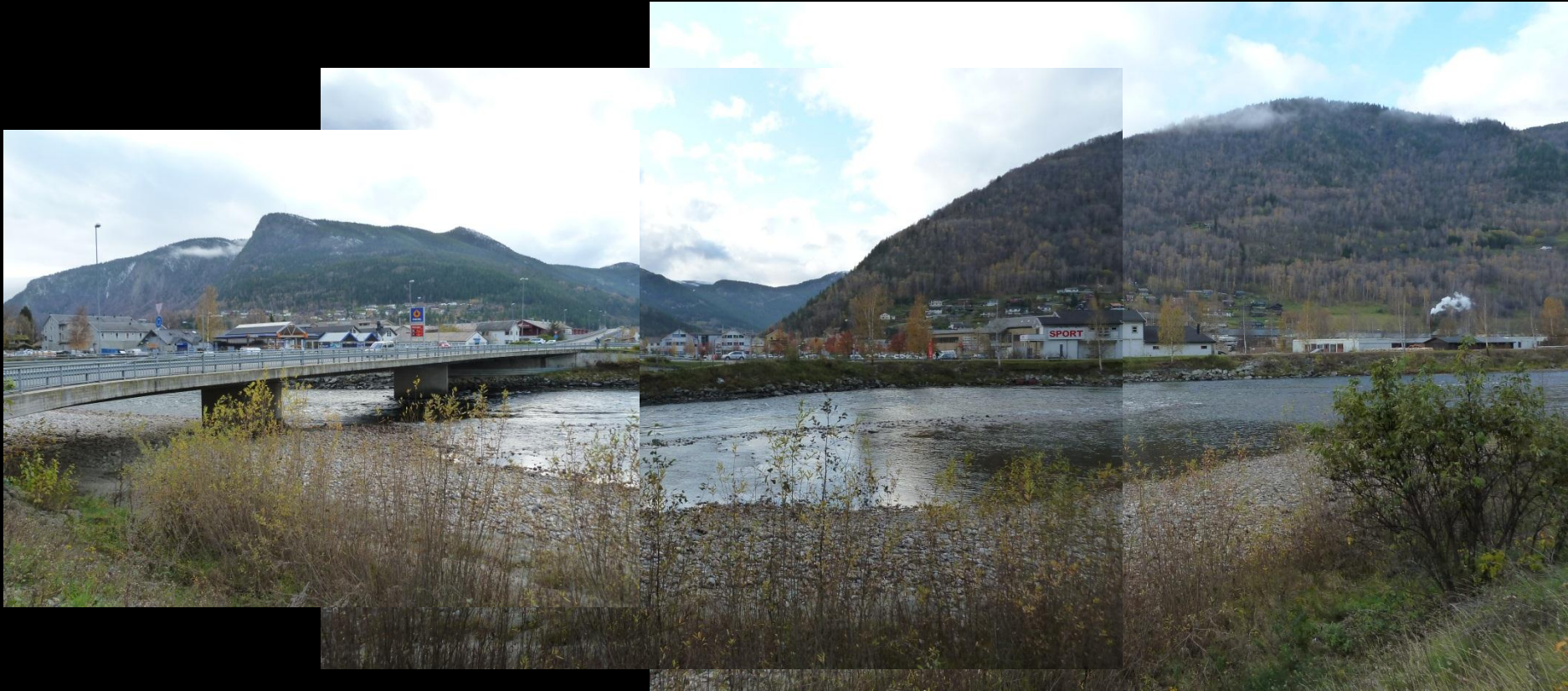
VELKOMMEN TIL OTTA

«Inngangsportene» viktige i stedsutvikling

Hvordan blir vi møtt?

- Fra øst; gangbro over E6
 - Utfordring i forhold til stigninger
- (Stigning 1:9-1:12 (HB 278:1:20))

VELKOMMEN TIL OTTA

- Orienterende element?
- Skilting?

VELKOMMEN TIL OTTA

- skilt mangler

VELKOMMEN TIL OTTA

- adkomst fra vest
- Smale fortau, bred gate
- Utflytende vegareal gir dårlig leding

VELKOMMEN TIL OTTA

- smale fortau
- hindringer i fortauet

- undergang til Storgata
- bratt, 1:8-1:10 (HB278: 1:20)

VELKOMMEN TIL OTTA

Ottabrua

- gangfelt mangler
- smale fortau, bredde 1.45m

VELKOMMEN TIL OTTA

Jernbanebrua, smal
passasje

gamle rv15, forlengelse av
Storgata

«Inngangsportene» til
Otta for myke trafikanter
er lite markerte, har lite
uttrykk og bærer preg av
å være side- eller restareal
fra bil- og jernbane

GANGADKOMST (TEK 10)

- Tydelig, lesbar(annonsering)
- Maks stigning 1:20, hvileplan 1.6mx1.6m for hver 0.6m stigning. For kortere strekk inntil 3m maks 1:12. Ved bratt terreng tillates stigning 1:10
- Visuell og taktil (følbar) avgrensning
- Bredde 1.8m, kortere strekk 1.4m
- Maks tverrfall 1:50
- God belysning
- Fast og sklisikkert dekke

GANGADKOMST

Nord-Gudbrandsdal
Lokalmedisinske Senter

- Hovedinngang ikke tydelig
- utflytende flater, lite ledning
bortsett fra langs vegg
- dårlig skiltet
- ikke oppmerkede p-plasser
- mangler en markert

gangsone/gangveg fra
parkering til inngangsparti

GANGADKOMST

Nord-Gudbrandsdalen
videregående skole/Otta
kulturhus

- hvor er hovedinngangen?
- annonsering?

+ gangveger fungerer som
naturlige ledelinjer

GANGADKOMST

Nord-Gudbrandsdal
videregående skole/Otta
kulturhus

- fremside eller bakside?
- annonsering?

Vilkårlig disponering av
utendørs areal gjør ikke
anlegget lesbart

GANGADKOMST

Nord-Gudbrandsdal
videregående skole/Otta
kulturhus

- utflytende flater, manglende definering av areal
- Lite kontrast skilt

+ naturlig ledelinje, tydelig
passasje inn mot inngang,

GANGADKOMST

Gamle Otta kulturhus

+ tydelig annonsering
av bygget mot
adkomst, markert
inngangsparti

GANGADKOMST

Otta ungdomsskole

- + Annonseres fra vegen
- Hvor er hovedinngangen?
- + Gunstig med inndeling i trafikkside – trafikkfri side av anlegget

INNGANGSPARTI (TEK 10)

- Godt synlig
- Sentralt plassert, oversiktlig
- God belysning
- Visuelt og taktilt oppmerksomhetsfelt foran hovedinngang
- Trinnfritt
- Utenfor hovedinngangsdør horisontalt felt 1.5m x1.5m utenfor døras slagradius

INNGANGPARTI

OTTA BARNESKOLE – AVD. NYHUSOM

- + kontrastfarge dør/dørfelt
- + trinnfri inngang
- ingen leding frem til inngang

- + kontrastfarge dør/dørfelt
- + trinnfri inngang
- + rist fungerer som visuelt og taktilt oppmerksomhets-felt
- betjeningknapp for HC-brukere plassert ved bratt parti i dekket
- 1.5mx1.5m horisontalt felt foran dørens slagradius mangler

INNGANGSPARTI

OTTA BARNESKOLE – AVD. NYHUSOM

- + kontrastfarge dør
- + kontrast i golv (rist)
- + betjeningsknapp HC brukere ok plassert
- ingen leding frem til inngang
- for bratt stigning opp til rist, pga ikke tilfredsstillende løsning bygg/terreng
- horisontalt felt 1.5mx1.5m utenfor døras slagradius mangler

INNGANGSPARTI

NORD-GUDBRANDSDAL VIDEREG. SKOLE – OTTA KULTURHUS

- + naturlig ledelinje mellom plen og asfalt mot inngang
- + takoverbygg og markert gulv i ved inngangsparti
 - for lite kontrast skilt
- + trinnfri inngang
 - for liten kontrast mellom dører og glassvegger
 - for lite markering av glassdører
 - oppmerksomhetsfelt foran dør mangler

INNGANGSPARTI

OTTA SAG OG HØVLERI

- + tydelig inngangsparti
- + tydelig skilting

- + trinnfri inngang
- + glassdør markert
- + benk
- oppmerksomhetsfelt
foran dør mangler

INNGANGSPARTI

NORD-GUDBRANDSDAL LOKALMEDISINSKE SENTER

- + kontrast i belegg foran inngang
- + fargekontrast mellom dør og vegg
- + takoverbygg
- gateutstyr vilkårlig plassert
- bratt stigning opp til inngang
- horisontalt felt 1.5mx1.5m utenfor dørens slagradius mangler

FORTAU (anbefalinger Hb 278)

- Gatemøbler og utstyr bør plasseres i møbleringssoner
- Møbleringssoner bør ha et annet belegg enn gangbanen
- Tilpasningssone lang vegg vil lede fotgjengere utenom utstikkende trapper med mer
- Jevnt, sklisikkert dekke
- Tilstrekkelig med hvilemuligheter
- Fritt for hindringer
- God belysning
- Akseptable bredder, stigningsforhold og tverrfall
- Naturlige ledelinjer

FORTAU

- smale fortau
- møblering/
utstikkende element i
gangbanen
- mangler inndeling i
tilpasningssone,
ferdselssone og
møbleringssone

- + benk trukket inn i sone langs vegg
- gatelys kunne med fordel stått i
møbleringsfelt med annet belegg

FORTAU

- kantstein er fjernet, den bør ved kryssinger senkes ned slik at linjer opprettholdes og fungerer som naturlige ledelinjer. Fortauet inkl. kantstein kan med fordel være sammenhengende forbi avkjørsler (med kun nedsenk for bilene)

FORTAU

- + Naturlig ledelinje langs vegg og langs kantstein
- + God bredde

- Møblering av fortausareal bør ha tydelig avgrensning - helst i belegg - slik at folk ledes lett forbi. Utekafeer kan i tillegg markeres med gjerde/rekkverk . Her er det for smal passasje

FORTAU

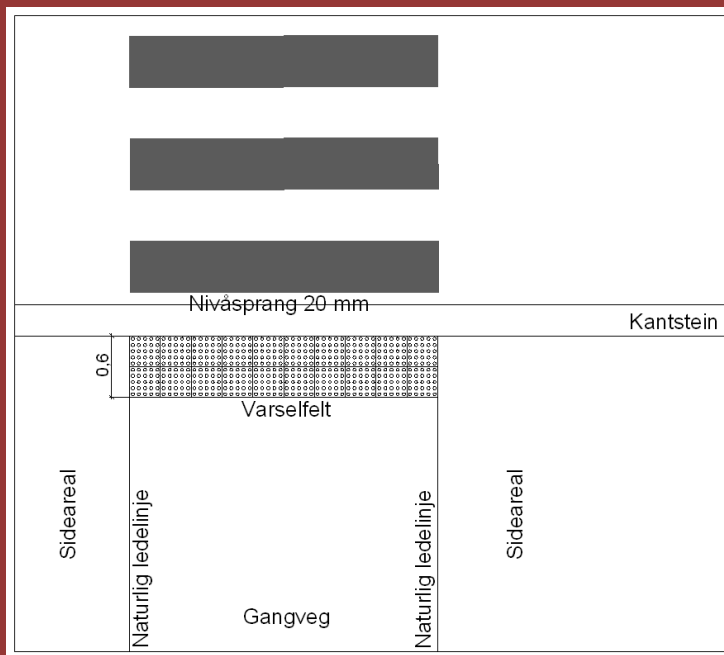
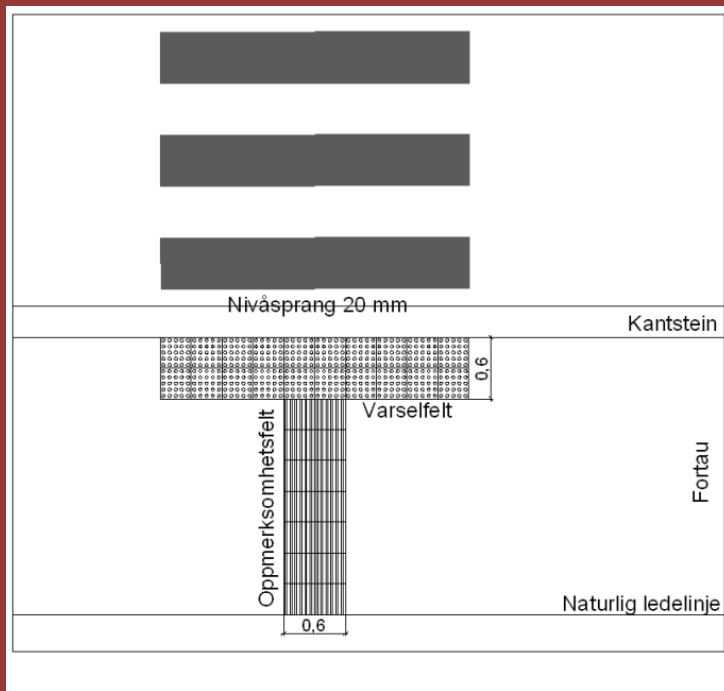
+ naturlige ledelinjer langs tilpasningszone ved vegg og langs kantstein

+ Fortauet er beholdt sammenhengende forbi avkjørsler
+ kryssing av kjøreareal er markert med annet belegg og kontrast i farge

+ naturlige ledelinjer langs kantsteiner

GANGFELT (anbefalinger Hb 278)

- Kontrast mellom gangfelt og kjøreareal
- Gangfelt skal gå vinkelrett over kjørebanen
- Min. bredde 3m
- Kantstein skal nedsenkes til 2 cm
- Varselsfelt i hele gangfeltets bredde
- Et oppmerksomhetsfelt på tvers av fortau/gangveg skal lede til gangfelt og angi retning på gangfeltet
- Maks 1:12 stigning på rampe
- Min. 1.2m dybde på landingsareal
- Tilstrekkelig belyst

GANGFELT

- oppmerksomhetsfelt og varselsfelt mangler
- for liten kontrastfarge mellom gangfelt og kjøreareal
- 2cm vis på kantstein mangler
- + kryss er opphøyd

GANGFELT

+ Bruk av sebrastriper med for eksempel termoplast gir jevnt dekke og god fargekontrast